

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ ЛЬОТНИЙ КОЛЕДЖ**

Циклова комісія економіки та управління

**МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ**

навчальної дисципліни «Стратегічний менеджмент»

обов'язкових компонент

освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Логістика

Харків 2022

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 30.08.2022 № 8

СХВАЛЕНО

Методичною радою
Кременчуцького льотного
коледжу Харківського
національного університету
внутрішніх справ
Протокол від 22.08.2022 № 1

ПОГОДЖЕНО

Секцією науково-методичної ради
ХНУВС з гуманітарних та соціально-
економічних дисциплін
Протокол від 29.08.2022 № 8

Розглянуто на засіданні циклової комісії економіки та управління, протокол від
15.08.2022 № 1

Розробники: старший викладач циклової комісії економіки та управління,
к.е.н., спеціаліст вищої категорії, викладач – методист, Цимбалістова О.А.

Рецензенти:

1. Старший викладач циклової комісії економіки та управління КЛК ХНУВС,
к.е.н., спеціаліст вищої категорії, викладач – методист, Харченко М.В.
2. Професор кафедри логістики НАУ, доктор економічних наук, професор,
експерт Українського логістичного альянсу (УЛА) Смерічевська С.В.

1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами
1.1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами
(денна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		Лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Семестр № 7							
Тема № 1. Стратегічне управління: сутність та особливості	12	4	0	4	0	4	Поточне усне опитування, оцінка виконання практичних робіт за індивідуальними варіантами, тестові завдання по темі 1, реферати (4 год.)
Тема № 2. Моделі стратегічного управління	14	2	0	6	0	6	Поточне усне опитування, оцінка виконання практичних робіт за індивідуальними варіантами, тестові завдання по темі 2, реферати (6 год.)
Тема № 3. Стратегічний аналіз діяльності підприємства та вибір стратегічних позицій	14	4	0	4	0	6	Поточне усне опитування, оцінка виконання практичних робіт за індивідуальними варіантами тестові завдання по темі 3, реферати (6 год.)
Тема № 4. Стратегічне планування в системі стратегічного управління підприємством	12	2	0	4	0	6	Поточне усне опитування, оцінка виконання практичних робіт за індивідуальними варіантами, тестові завдання по темі 4, реферати (6 год.).
Тема № 5. Вибір стратегії та складання стратегічного плану	12	2	0	4	0	6	Поточне усне опитування, оцінка виконання практичних робіт за індивідуальними варіантами, тестові завдання по темі 5, реферати (6 год.)
Тема № 6 Управління стратегічним потенціалом підприємства	14	4	0	4	0	6	Поточне усне опитування, оцінка виконання практичних робіт за індивідуальними варіантами, тестові завдання по темі 6, реферати (6 год.)
Тема № 7. Організація стратегічного управління на підприємстві	12	2	0	4	0	6	Поточне усне опитування, оцінка виконання практичних робіт за індивідуальними варіантами, тестові завдання по темі 7, реферати (4 год.) Контрольна робота (2 год.)
Всього за семестр № 7:	90	20	0	30	0	40	залік

1.2 Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (заочна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		Лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Семестр №7							
Тема № 1. Стратегічне управління: сутність та особливості	12	2	0	0	0	10	Лекція. Реферати
Тема № 2. Моделі стратегічного управління	14	0	0	0	0	14	Реферати
Тема № 3. Стратегічний аналіз діяльності підприємства та вибір стратегічних позицій	14	2	0	0	0	12	Лекція. Реферати
Тема № 4. Стратегічне планування в системі стратегічного управління підприємством	12	0	0	0	0	12	Реферати
Тема № 5. Вибір стратегії та складання стратегічного плану	12	2	0	0	0	10	Лекція. Реферати
Тема № 6 Управління стратегічним потенціалом підприємства	14	2	0	0	0	12	Лекція. Реферати
Тема № 7. Організація стратегічного управління на підприємстві	12	0	0	2	0	10	Лекція. Поточне усне опитування, оцінка виконання контрольних робіт за індивідуальними варіантами, тестові завдання по темі 1-7, реферати
Всього за семестр № 7:	90	8	0	2	0	80	залік

2. Методичні вказівки до практичних занять

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 1,2

Тема №1 Стратегічне управління: сутність та особливості

Навчальна мета заняття: поглибити і розширити знання здобувачів вищої освіти з сутності стратегічного управління та особливості

Кількість годин - 4 години .

Місце проведення: навчальний кабінет.

Навчальні питання за темою 1:

1. Стратегічне управління: сутність поняття, мета, завдання, предмет та принципи.
2. Основні елементи стратегічного управління: сутність та взаємозв'язок.
3. Концепція стратегічного управління: сутність, елементи, механізм здійснення.
4. Система стратегічного управління та її складові.
5. Процес стратегічного управління.
6. Еволюція стратегічного управління.
7. Досвід і проблеми стратегічного управління підприємствами України.

Питання для здобувачів вищої освіти:

1. Дайте визначення терміна «стратегічне управління».
2. Підходи до тлумачення сутності стратегія.
3. Назвіть основні передумови застосування стратегічного управління на підприємствах.
4. У чому полягає сутність поняття «стратегічне управління» за різними науковими підходами?
5. У чому полягає мета стратегічного управління?
6. Як розглядаються завдання стратегічного управління за різними науковими підходами?
7. Що є предметом та об'єктом стратегічного управління?
8. Надайте характеристику основним елементам стратегічного управління.
9. Охарактеризуйте взаємозв'язок основних елементів стратегічного управління.
10. У чому полягають особливості стратегічних рішень? Наведіть приклади стратегічних рішень.
11. Назвіть специфічні принципи стратегічного управління.
12. Охарактеризуйте риси сучасної концепції стратегічного управління.
 - Небажання, невідповідність вищого керівництва до здійснення кардинальних стратегічних змін, інноваційних перетворень в організації
 - Головну увагу вищого керівництва зосереджено на вирішенні поточних справ, що відволікає від розгляду стратегічних проблем
 - Інформаційна система не надає об'єктивної інформації про зовнішні та внутрішні чинники
 - Сформована команда у вищому керівництві не налаштована на здійснення стратегічних зрушень, не адаптована до змін у зовнішньому середовищі
 - Недостатнє розуміння вищим керівництвом джерел успіху організації, увага концентрується на другорядних проблемах

- Минулий досвід, минулі успіхи стримують спрямованість керівництва на стратегічні зміни

- Здійснення стратегічних змін може сприйматися як відхід від усталеного, вираженого курсу П Р И Ч И Н И

13. Охарактеризуйте концептуальну схему стратегічного управління.

14. Які чинники впливають на реалізацію концепції стратегічного управління на конкретному підприємстві?

15. Надайте порівняльну характеристику підприємств «відкритого» та «закритого» типів.

16. Наведіть визначення поняття «стратегічний рівень підприємства» та охарактеризуйте чинники, що його формують.

17. Наведіть ознаки стратегічно орієнтованого підприємства.

18. Охарактеризуйте елементи системи стратегічного управління.

19. Чи можна впроваджувати у діяльність підприємства окремі елементи стратегічного управління, не використовуючи системний підхід?

20. Охарактеризуйте систему стратегічного управління за функціональними сферами використання в підприємстві, за здійснюваними функціями, як підсистему управління.

21. Охарактеризуйте основні процеси стратегічного управління.

22. У чому полягають особливості процесу стратегічного управління підприємством?

23. У чому полягають відмінності здійснення процесу стратегічного управління для нового та для діючого підприємства?

24. Охарактеризуйте етапи становлення стратегічного менеджменту.

25. Які переваги зможуть отримати вітчизняні підприємства від впровадження стратегічного управління?

26. Наведіть чинники, які сприяють розвитку стратегічного управління у вітчизняних підприємствах.

27. Які причини формують негативне ставлення керівників та фахівців підприємств до стратегічного управління?

28. Обґрунтуйте шляхи подолання обмежень щодо використання стратегічного управління на підприємствах.

29. Які з переваг стратегічного управління важко реалізувати за сучасних умов зовнішнього середовища непрямої дії і чому?

30. Наведіть визначення поняття «стратегічне мислення».

31. У чому полягає відмінність понять «стратегічне мислення» і «стратегічне планування»?

32. Які елементи стратегічного мислення забезпечуються особистими характеристиками менеджера, а які - можливостями його посади?

Література: [1-4,5, 6,7,12].

План проведення заняття:

I. Проведення попереднього контролю теоретичних знань, практичних умінь і навичок здобувачів вищої освіти по темі практичного заняття.

II. Порядок проведення основної частини заняття: постановка загальної проблеми та її обговорення за участю здобувачів вищої освіти, розв'язування питань різної складності з їх обговоренням, розв'язування контрольних тестових завдань.

Тестові завдання для здобувачів вищої освіти:

1. Стратегія визначає:

- А) завдання виробничої програми підприємства;
- Б) напрями діяльності та розвитку підприємства;
- В) потребу в ресурсах для підприємства;
- Г) склад поточного інвестиційного портфеля підприємства;
- Д) номенклатуру і асортимент продукції підприємства.

2. До стратегічних рішень відносяться:

- А) рішення щодо розширення частки ринку;
- Б) рішення щодо вдосконалення організації виробництва певного продукту;
- В) рішення щодо преміювання працівників;
- Г) рішення щодо розширення масштабів бізнесу;
- Д) рішення щодо зміни ціни на продукт.

3. Система управління, що базується на розробці стратегій для окремих видів бізнесу це:

- А) поточне управління за відхиленнями;
- Б) управління за цілями з орієнтацією на зовнішнє середовище;
- В) управління від досягнутого економічного рівня;
- Г) управління операційне;
- Д) стратегічне управління

4. При формулюванні місії організації повинні бути враховані наступні елементи:

- А) коротке повідомлення про походження і розвиток організації;
- Б) стиль поведінки власників і управлінського персоналу;
- В) визначення сфери діяльності у термінах ринку;
- Г) основні особливості і конкурентні переваги організації;
- Д) цілі діяльності організації.

5. Встановлення цілей передбачає проходження таких стадій:

- А) встановлення індивідуальних цілей та задач як інструменту забезпечення їх виконання;
- Б) проведення SWOT-аналізу;

- В) побудова ієрархії цілей;
- Г) встановлення загальної мети організації;
- Д) виявлення та аналіз тенденцій зміни оточення організації.

6. Сформульовані цілі управління повинні відповідати таким вимогам:

- А) конкретність та вимірюваність;
- Б) жорсткість щодо шляхів їх досягнення;
- В) реальність, досяжність;
- Г) гнучкість;
- Д) орієнтація на високий результат, успіх.

7. Які чинники, на Вашу думку, виступають в якості загроз для успіху в бізнесі, закладених у зовнішньому середовищі підприємств:

- А) висока собівартість продукції;
- Б) вузька виробнича спеціалізація;
- В) конкурентні недоліки;
- Г) збільшення конкурентного тиску;
- Д) зростання продажу взаємозамінного продукту;
- Е) погіршення (погана) конкурентна позиція;
- Є) низька рентабельність продукції;
- Ж) вимогливість покупців та споживачів постійно зростає;
- З) сповільнення темпів зростання ринку (попиту).

8. Загальна стратегія – це:

- А) стратегія, яка гнучко й адекватно змінюється під впливом змін зовнішнього середовища організації;
- Б) стратегія, яка передбачає взаємодію всіх своїх підсистем для отримання загального кінцевого результату з урахуванням змін внутрішнього потенціалу організації та зовнішнього середовища;
- В) стратегія, яка передбачає узгодження всіх своїх підсистем для досягнення загального кінцевого результату.

9. Перша модель організації як об'єкта управління –

- А) складна ієрархічна система, розроблення якої ґрунтується на загальній теорії систем;
- Б) модель побудована на визначенні організації як колективу, сформованого за принципом розподілу праці;
- В) модель механістичної конструкції;
- Г) оптимізаційна модель;
- Д) модель, що реалізує концепцію зацікавлених груп.

10 Друга модель організації як об'єкта управління –

- А) модель механістичної конструкції;
- Б) модель побудована на визначенні організації як колективу, сформованого за принципом розподілу праці;

- В) модель людських ресурсів;
- Г) складна ієрархічна система, розроблення якої ґрунтується на загальній теорії систем;
- Д) модель, що реалізує концепцію зацікавлених груп.

Теми для рефератів

1. Необхідність формування стратегічного мислення персоналу підприємств.
2. Розвиток стратегічно орієнтованих підприємств в Україні: досвід та досягнення.
3. Проблеми запровадження стратегічного управління у вітчизняних підприємствах.

III. Порядок проведення заключної частини заняття.

Здійснити перевірку і оцінювання виконаних завдань. Підвести підсумок практичного заняття звернувши увагу на основні помилки при його виконанні.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 3,4,5

Тема №2 Моделі стратегічного управління

Навчальна мета заняття: поглибити і розширити знання здобувачів вищої освіти про моделі стратегічного управління

Кількість годин - 6 години .

Місце проведення: навчальний кабінет.

Навчальні питання за темою 2:

1. Оцінка нестабільності зовнішнього середовища.
2. Способи реагування підприємства на зміни зовнішнього середовища.
3. Системи та моделі стратегічного управління.

Питання для здобувачів вищої освіти:

1. У чому полягає необхідність оцінки ступеню нестабільності зовнішнього середовища?
2. Наведіть параметри, за якими можна оцінювати зовнішнє середовище.
3. Охарактеризуйте шкалу оцінки нестабільності зовнішнього середовища (за Ансоффом І.).
4. Назвіть типи систем управління підприємством залежно від рівня нестабільності зовнішнього середовища.
5. Які системи управління підприємством використовуються в умовах відносно стабільного зовнішнього середовища?
6. Які системи управління підприємством використовуються в

динамічних умовах зовнішнього середовища?

7. Які системи управління підприємством використовуються у кризових умовах?

8. У чому полягає сутність адаптації підприємства до зовнішнього середовища?

9. Надайте пояснення щодо девіантного та превентивного характеру системи управління підприємством.

10. Які моделі є характерними для системи управління на основі контролю?

11. Які моделі відповідають управлінню на основі екстраполяції, в чому полягає їх сутність?

12. Які моделі відповідають управлінню на основі передбачення змін, в чому полягає їх сутність?

13. Які моделі відповідають управлінню на основі гнучких експертних рішень, у чому полягає їх сутність?

14. Дайте визначення поняттю «слабких сигналів зовнішнього середовища».

15. Розкрийте характерні риси моделей стратегічного управління, що базуються на основі контролю.

16. Які основні характеристики визначають моделі, що базуються на основі екстраполяції?

17. Розкрийте процес вибору підприємством стратегічних позицій при зміні умов його діяльності.

18. Яку послідовність процедур процесу управління підприємством передбачає модель «Управління шляхом ранжирування стратегічних завдань»?

19. Розкрийте суть управління підприємством на основі слабких сигналів зовнішнього середовища.

20. Які чинники є основою для застосування підприємством моделі «Управління в умовах стратегічних несподіванок»?

21. Наведіть механізм функціонування моделі «Управління в умовах стратегічних несподіванок».

Література: [1–3, 6, 7, 10–15].

План проведення заняття:

I. Проведення попереднього контролю теоретичних знань, практичних умінь і навичок здобувачів вищої освіти по темі практичного заняття.

II. Порядок проведення основної частини заняття: постановка загальної проблеми та її обговорення за участю здобувачів вищої освіти, розв'язування питань різної складності з їх обговоренням, розв'язування контрольних тестових завдань.

Тестові завдання для здобувачів вищої освіти:

1. Стратегія – це:

- А) генеральний напрямок дії організації, слідування якому повинне привести її до поставленої мети;
- Б) план дій організації на короткострокову та довгострокову перспективу;
- В) сукупність методів управління, що забезпечують досягнення цілей;
- Г) модель дій, набір правил і прийомів, за допомогою яких досягають довгострокових цілей розвитку організацій;

2. Загальна стратегія – це:

- А) стратегія, яка гнучко й адекватно змінюється під впливом змін зовнішнього середовища організації;
- Б) стратегія, яка передбачає взаємодію всіх своїх підсистем для отримання загального кінцевого результату з урахуванням змін внутрішнього потенціалу організації та зовнішнього середовища;
- В) стратегія, яка передбачає узгодження всіх своїх підсистем для досягнення загального кінцевого результату.

3. Вимогами до стратегії є:

- А) ієрархічність;
- Б) статичність;
- В) збалансованість;
- Г) орієнтація на ідеальну, недосяжну мету;
- Д) системність;
- Е) негнучкість;
- Є) довго строковість.

4. До загальних стратегічних альтернатив розвитку підприємства належать:

- А) скорочення;
- Б) виживання;
- В) синергізм;
- Г) зростання;
- Д) ліквідація.

5. Сучасна концепція стратегії виходить з умов:

- А) детермінізму і стабільності зовнішнього оточення підприємства;
- Б) невизначеності і нестабільності зовнішнього оточення підприємства;
- В) стабільності внутрішньої структури підприємства;
- Г) нестабільності внутрішньої структури підприємства;
- Д) аналізу та екстраполяції минулого та поточного розвитку підприємства на довгострокову перспективу.

6. При формулюванні місії організації повинні бути враховані наступні елементи:

- А) коротке повідомлення про походження і розвиток організації;
- Б) стиль поведінки власників і управлінського персоналу;

- В) визначення сфери діяльності у термінах ринку;
- Г) основні особливості і конкурентні переваги організації;
- Д) цілі діяльності організації.

7. Метою встановлення місії організації є:

- А) внесення цільової направленості діяльності;
- Б) окреслення довгострокового напрямку розвитку;
- В) надання організації індивідуальності;
- Г) прагнення усвідомити: де ми знаходимося зараз, що ми робимо і куди прямуємо?

8. Місією організації розглядають у таких варіантах:

- А) місія-призначення, тобто конкретне уявлення про причину виникнення та зміст існування організації;
- Б) місія-орієнтація – широке розгорнуте уявлення про поведінку організації;
- В) місія-політика – концентрований вираз головних цілей на найближчий період і на перспективу.

9. За якими критеріями можна класифікувати цілі організації?

- А) рівень ієрархії;
- Б) часовий період;
- В) сфера діяльності
- Г) зміст діяльності.

10. За характером діяльності організації цілі поділяють на такі види:

- А) зростання;
- Б) стабільності;
- В) маркетингові;
- Г) скорочення;
- Д) фінансові.

Теми для рефератів:

1. Проблеми оцінки нестабільності зовнішнього середовища у сфері ресторанного бізнесу (торгівлі, туризму тощо).
2. Застосування моделей стратегічного управління у вітчизняній практиці.
3. Способи реагування підприємств на зміни зовнішнього середовища: переваги та недоліки.

III. Порядок проведення заключної частини заняття.

Здійснити перевірку і оцінювання виконаних завдань. Підвести підсумок практичного заняття звернувши увагу на основні помилки при його виконанні.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 6,7

Тема №3 Стратегічний аналіз діяльності підприємства та вибір стратегічних позицій

Навчальна мета заняття: поглибити і розширити знання здобувачів вищої освіти про стратегічний аналіз діяльності підприємства та вибір стратегічних позицій

Кількість годин - 4 години.

Місце проведення – навчальний кабінет.

Навчальні питання:

1. Сутність стратегічного аналізу середовища підприємства.
2. Методи стратегічного аналізу середовища підприємства.
3. Стратегічні зони господарювання: поняття та характеристика.
4. Процес стратегічної сегментації.
5. Стратегічна інформація: види та джерела.

Питання для здобувачів вищої освіти:

1. Якими концепціями представлена структура середовища організації у стратегічному менеджменті?
2. Які рівні визначаються у складі середовища організації?
3. Які групи чинників зовнішнього середовища необхідно враховувати в діяльності організації?
4. Що дає керівництву організації аналіз чинників зовнішнього середовища?
5. Які чинники зовнішнього середовища необхідно оцінювати для визначення існуючого становища організації?
6. Як впливає зовнішнє середовище на процес досягнення цілей організації?
7. Порівняйте різні наукові підходи щодо запропонованих ними структури та складу середовища організації.
8. Яка необхідність складання переліку зовнішніх загроз і можливостей для організації?
9. Які висновки зможе зробити керівництво, аналізуючи сильні та слабкі сторони підприємства?
10. Які методи стратегічного аналізу найбільш активно використовуються підприємствами у сучасних умовах?
11. Що об'єднує, а що принципово відрізняє такі інструменти стратегічного аналізу, як PEST, SNW та SWOT-аналіз?
12. У чому полягає сутність методики PEST-аналізу?
13. З якою метою та за якою методикою проводиться SNW-аналіз?
14. Чи можуть впливати результати SWOT-аналізу на процес удосконалення стратегічних цілей підприємства?

15. Яке місце займає SWOT-аналіз у процесі формування та вибору стратегії підприємства? 16. Які характерні для стратегічного управління особливості має SWOT-аналіз?

16. Як будується та з якою метою використовується у стратегічному управлінні матриця SWOT-аналізу?

17. Що таке «конкурентна позиція» підприємства?

18. За якими критеріями здійснюється оцінка привабливості галузі згідно з переліком Харрісона?

19. За якими критеріями здійснюється оцінка привабливості галузі згідно з переліком Дж. Томпсона?

20. Як у різних наукових підходах визначається сутність поняття «конкурентні переваги»?

21. Назвіть основні етапи визначення конкурентних переваг підприємства?

22. Які етапи передують оцінці стратегічних позицій підприємства?

23. За якими чинниками визначаються перспективні стратегічні зони господарювання?

24. Для чого потрібно здійснювати ранжирування стратегічних альтернатив та проблем підприємства?

25. Розкрийте сутність понять «стратегічна зона господарювання», «зона стратегічних ресурсів», «групи стратегічного впливу».

26. Який порядок виділення стратегічних зон господарювання передбачений у стратегічному управлінні?

27. Яка відповідальність накладається на стратегічні господарські центри та на центри поточної комерційної діяльності?

28. У чому полягають особливості управління стратегічним набором стратегічних зон господарювання?

29. У чому полягає сутність понять «стратегічна гнучкість» та «синергізм»?

30. Яким критеріям повинна відповідати стратегічна інформація?

31. Яка інформація входить до складу бази стратегічних даних?

32. Які можливості отримає керівництво підприємства, створивши дворівневу інформаційно-управлінську систему?

33. Що у стратегічному менеджменті виступає в якості об'єктів та джерел стратегічної інформації?

Література (1-3,6,7,10-15)

План проведення заняття:

I. Проведення попереднього контролю теоретичних знань, практичних умінь і навичок здобувачів вищої освіти по темі практичного заняття.

II. Порядок проведення основної частини заняття: постановка загальної проблеми та її обговорення за участю здобувачів вищої освіти, розв'язування питань різної складності з їх обговоренням, розв'язування контрольних тестових завдань.

Теми для рефератів:

1. Підходи вітчизняних та зарубіжних вчених до структуризації чинників зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства.
2. Визначення бар'єрів входу-виходу з галузі при застосуванні моделі М. Портеру.
3. Вплив державних органів управління на стратегічний розвиток вітчизняних підприємств.
4. Різноманітність підходів до класифікації цілей організації.

Тестові завдання для здобувачів вищої освіти:

1. Сформульовані цілі управління повинні відповідати таким вимогам:
 - А) конкретність та вимірюваність;
 - Б) жорсткість щодо шляхів їх досягнення;
 - В) реальність, досяжність;
 - Г) гнучкість;
 - Д) орієнтація на високий результат, успіх.
2. "Дерево цілей" трактують як:
 - А) графічне зображення зв'язків організації із зовнішнім середовищем;
 - Б) розподіл обов'язків в апараті управління організацією;
 - В) графічне зображення співвідпорядкованості цілей, що демонструє розподіл загальної мети на підцілі, завдання й окремі операції.
3. В залежності від того, яку позицію займає конкурент на ринку його можна віднести до одного з класу::
 - А) адаптованого чи неадаптованого;
 - Б) сильного чи слабого;
 - В) гарного чи поганого;
 - Г) багатого чи бідного.
4. Здійснення комплексу заходів щодо відновлення товару, реклами, зниженню цін – це дії, які передбачені реалізацією ...
 - А) фронтальної наступаючої стратегії;
 - Б) флангової атаки;
 - В) обхідного маневру;
 - Г) партизанської війни.
5. Стратегічний потенціал підприємства – це:
 - А) система забезпечення реалізації стратегічних цілей підприємства;
 - Б) система взаємопов'язаних елементів що виконують різні функції у процесі забезпечення випуску продукції, конкурентної переваги на ринку і галузі та досягнення інших стратегічних цілей підприємства;
 - В) продукція підприємства;
 - Г) СГЦ підприємства.

6. Об'єктом внутрішнього аналізу підприємства в стратегічному контексті є його:

- А) фінансовий стан;
- Б) ринки діяльності;
- В) організація виробництва;
- Г) потенціал;

7. Існують такі підходи до визначення потенціалу організації:

- А) ресурсний, структурний, цільовий;
- Б) вартісний, кількісний;
- В) ресурсний, цільовий;
- Г) ресурсний, структурний, цільовий, вартісний.

8. Зміст внутрішнього аналізу, в ході якого слід оцінити стратегічний потенціал підприємства, охоплює наступні аспекти:

- А) аналіз конкурентів;
- Б) аналіз ринку ресурсів та готової продукції;
- В) фінансово-економічний стан (аналіз) фірми;
- Г) запаси для виробництва.

9. Реалізацію якої стратегічної вказівки щодо розвитку бізнесу забезпечує стратегія “пряма інтеграція”:

- А) збільшити частку свого продукту на традиційних ринках;
- Б) збільшити обсяг реалізації шляхом покращення чи модифікації свого продукту;
- В) створити нові виробництва, які співпадають з профілем підприємства;
- Г) одержати своїх конкурентів по бізнесу у власність або під повний контроль;

10. Заходи (рішення) рівня загальної (корпоративної, портфельної) стратегії:

- А) придбання компаній;
- Б) оптимізація витрат в конкретному бізнесі;
- В) припинення неефективного бізнесу;
- Г) диференціація певної продукції;
- Д) досягнення синергізму між спорідненими видами бізнесу;
- Ж) посилення позиції на ринку в певному бізнесі підприємства.

III. Порядок проведення заключної частини заняття.

Здійснити перевірку і оцінювання виконаних завдань. Підвести підсумок практичного заняття звернувши увагу на основні помилки при його виконанні.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 8,9

Тема №4 Стратегічне планування в системі стратегічного управління підприємством

Навчальна мета заняття: поглибити і розширити знання здобувачів вищої освіти про стратегічне планування в системі стратегічного управління підприємством

Кількість годин - 4 години.

Місце проведення – навчальний кабінет.

Навчальні питання:

1. Сутність поняття «стратегічне планування».
2. Основні ознаки стратегічного планування.
3. Принципи стратегічного планування.
4. Стратегічне планування та традиційна система планування.
5. Процес стратегічного планування.
6. Сутність та класифікація стратегічних цілей.
7. Зміст та структура стратегічного плану.
8. Моніторинг у системі стратегічного планування.

Питання для здобувачів вищої освіти:

1. За якими напрямками розглядають науковці сутність поняття «стратегічне планування» у стратегічному менеджменті?
2. Яке місце займає стратегічне планування у стратегічному управлінні?
3. Які елементи є обов'язковими для стратегічного планування?
4. Які основні ознаки притаманні стратегічному плануванню?
5. Що є головною метою та результатом стратегічного планування?
6. Яким принципом повинно відповідати стратегічне планування?
7. Від яких чинників залежить «горизонт стратегічного планування»?
8. Яким чином «горизонт стратегічного планування» залежить від зміни чинників зовнішнього середовища підприємства?
9. Які переваги забезпечить підприємству стратегічне планування?
10. До яких «пасток» може довести стратегічне планування керівництво підприємства?
11. Чи є недоліки практичного застосування стратегічного планування?
12. Що таке «бар'єри стратегічного планування»? Які заходи повинно запровадити підприємство для їх подолання?
13. За якими критеріями стратегічне планування відрізняється від традиційної системи планування?
14. Чи кардинальними є відмінності стратегічного планування від довгострокового планування?
15. Які передумови спонукають підприємства переходити до стратегічного планування?
16. Охарактеризуйте основні етапи стратегічного планування.

17. Які етапи стратегічного планування є першочерговими для підприємств - «новачків» та для діючих підприємств?
18. Які вимоги забезпечують ефективність стратегічного планування на підприємствах? Чи можна ці вимоги проранжувати?
19. Чому підприємствам необхідно встановлювати цілі?
20. Як трактується поняття «цілей» у стратегічному менеджменті?
21. Що таке «місія» підприємства? Інтересам яких груп людей вона повинна відповідати?
22. Чи необхідно відносити місію підприємства до комерційної таємниці?
23. Що таке «дерево стратегічних цілей»? Для чого його потрібно будувати?
24. Розкрийте сутність відомих вам методів побудови «дерева стратегічних цілей».
25. За якими ознаками класифікують стратегічні цілі?
26. Які показники використовуються для характеристики стратегічних цілей підприємства? Наведіть приклади.
27. Для чого у стратегічному плануванні застосовується моніторинг?
28. Що таке «стратегічний моніторинг»? У якій послідовності він здійснюється?
29. Яким вимогам повинен відповідати стратегічний план підприємства?
30. Що повинні передбачати часовий, функціональний, ресурсний, виконавчий зрізи стратегічного плану?
31. Які види планів необхідно розробляти на підприємстві? Як плани повинні бути пов'язані між собою?
32. Яка структура стратегічного плану підприємства є оптимальною?
33. Для чого потрібен стратегічний план підприємству в умовах швидкої зміни чинників зовнішнього середовища?
34. За якими характеристиками схожі та за якими відрізняються між собою стратегічні плани та програми, стратегічні плани та проекти? Наведіть приклади стратегічних програм, стратегічних проектів.

Література (1-3,5,6,7)

План проведення заняття:

- I.** Проведення попереднього контролю теоретичних знань, практичних умінь і навичок здобувачів вищої освіти по темі практичного заняття.
- II.** Порядок проведення основної частини заняття: постановка загальної проблеми та її обговорення за участю здобувачів вищої освіти, розв'язування питань різної складності з їх обговоренням, розв'язування контрольних тестових завдань.

Тестові завдання:

1. Маркетингова стратегія охоплює рішення щодо:
А) джерел фінансування;

- Б) напрямків інвестицій;
- В) обсягу та структури ринку;
- Г) планів постачання.

2. Виробнича стратегія охоплює позиції, рішення щодо:

- А) забезпечення інфраструктурою;
- Б) обсягів поточних та капітальних витрат;
- В) напрямків інвестицій.

3. Фінансова стратегія охоплює рішення щодо:

- А) способів забезпечення збільшення капіталу;
- Б) інноваційного потенціалу;
- В) ефективності виробництва;

Г) розподілу коштів між стадіями продажу, просування та реклами товарів.

4. Стратегія НДДКР охоплює рішення щодо:

- А) управління якістю;
- Б) розвитку інноваційного потенціалу;
- В) ефективності виробництва;
- Г) джерел фінансування.

5. Стратегія постачання охоплює рішення щодо:

- А) забезпечення інфраструктурою;
- Б) організації виробництва;
- В) інноваційного потенціалу;
- Г) каналів збуту.

Теми для рефератів:

1. Особливості розробки «дерева цілей» на різних етапах «життєвого циклу організації».
2. Взаємозв'язок та співвідношення категорій «прогноз», «мета», «план».
3. Зв'язок філософії існування, «стратегічного бачення» та місії організації.
4. Матричні методи розробки стратегій: переваги та недоліки їх використання на практиці.

III. Порядок проведення заключної частини заняття.

Здійснити перевірку і оцінювання виконаних завдань. Підвести підсумок практичного заняття звернувши увагу на основні помилки при його виконанні.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 10, 11

Тема №5 Вибір стратегії та складання стратегічного плану

Навчальна мета заняття: поглибити і розширити знання здобувачів вищої освіти про вибір стратегії та укладання стратегічного плану

Кількість годин - 4 години.

Місце проведення – навчальний кабінет.

Навчальні питання:

1. Наукові підходи до визначення сутності поняття «стратегія».
2. Школи стратегічного менеджменту.
3. Класифікація стратегій підприємства.
4. Основні підходи до формулювання стратегій.
5. Процес вибору стратегії підприємства.
6. Фактори, які впливають на вибір стратегії.
7. Методика визначення стратегічних альтернатив та проблем розвитку підприємства.
8. Методи та моделі оцінювання правильності вибору стратегії.
9. Формування стратегічного набору підприємства.
10. Стратегічний контроль у процесі реалізації стратегії: сутність, характеристика, різновиди.
11. Оцінка ефективності діючих стратегій.

Література (1-3,5,6,7)

План проведення заняття:

I. Проведення попереднього контролю теоретичних знань, практичних умінь і навичок здобувачів вищої освіти по темі практичного заняття.

II. Порядок проведення основної частини заняття: постановка загальної проблеми та її обговорення за участю здобувачів вищої освіти, розв'язування питань різної складності з їх обговоренням, розв'язування контрольних тестових завдань.

Тестові завдання:

1. Однорідна, за ознакою близькості функціонального призначення або близькості технології виробництва, сукупність продукції чи товарів, що відносяться до одного виду, за яким ідентифікується напрям бізнесу, – це:

- А) асортимент;
- Б) номенклатура;
- В) сегмент ринку продукту;
- Г) господарський портфель підприємства.

2. Що не є складовою маркетингової стратегії?

- А) вибір номенклатури та асортименту товару;
- Б) форми продаж;
- В) фінансування маркетингу;
- Г) формування цільового ринку.

3. Виробнича стратегія включає в себе заходи:

- А) по досягненню корпоративних цілей по розвитку виробництва;
- Б) по забезпеченню стратегії бізнесу по обсягах, номенклатурі і якості продукції;
- В) обидві відповіді правильні;
- Г) обидві відповіді неправильні.

4. Що не є складовою виробничої стратегії ?

- А) вдосконалення організації виробництва;
- Б) пошук джерел інвестицій, адекватних виробничій стратегії;
- В) оновлення техніки і технології;
- Г) зростання продуктивності праці працівників.

5. Перелік конкретних продуктів чи товарів у межах певного типу (виду) продукції називається:

- А) номенклатурою;
- Б) асортиментом;
- В) господарським портфелем;
- Г) ринковим сегментом.

Теми для рефератів:

1. Вимоги до формування оптимального стратегічного набору підприємства.
2. Особливості здійснення стратегічного контролю за функціонуванням та розвитком підприємства.
3. Проблеми застосування методів стратегічного аналізу конкурентоспроможності потенціалу підприємства у вітчизняній практиці.
4. Формування та розвиток зовнішніх та внутрішніх конкурентних переваг у підприємствах сфери послуг.

III. Порядок проведення заключної частини заняття.

Здійснити перевірку і оцінювання виконаних завдань. Підвести підсумок практичного заняття звернувши увагу на основні помилки при його виконанні.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 12,13

Тема №6 Управління стратегічним потенціалом підприємства

Навчальна мета заняття: поглибити і розширити знання здобувачів вищої освіти

про управління стратегічним потенціалом підприємства

Кількість годин - 2 години.

Місце проведення – навчальний кабінет

Навчальні питання:

1. Сутність поняття «потенціал» підприємства.
2. Складові потенціалу підприємства.
3. Сутність поняття «стратегічний потенціал» підприємства.
4. Класифікація видів стратегічного потенціалу.
5. Структура потенціалу підприємства.
6. Загальні підходи до формування потенціалу підприємства.
7. Основні фактори та передумови формування та розвитку потенціалу підприємства.
8. Визначення конкурентоспроможності потенціалу.
9. Діагностика конкурентних сил підприємства.
10. Методи оцінки конкурентоспроможності потенціалу підприємства.
11. Методи стратегічного аналізу конкурентоспроможності потенціалу підприємства.

Питання для здобувачі вищої освіти:

1. У чому полягає сутність та відмінності понять «потенціал» та «стратегічний потенціал» підприємства?
2. У чому полягає сутність ресурсного, структурного, цільового підходів до практичної оцінки потенціалу підприємства?
3. Якими показниками визначається потенціал підприємства?
4. Які ресурси підприємства відносять до системи стратегічних ресурсів?
5. За якими критеріями класифікуються види стратегічного потенціалу підприємства?
6. Визначте та прокоментуйте потенційні можливості першого, другого, третього рівнів.
7. Обґрунтуйте складові потенціалу підприємства.
8. Які підходи використовуються під час формування потенціалу підприємства?
9. Які зовнішні та внутрішні чинники чинять вплив на процес формування та розвитку потенціалу підприємства?
10. Охарактеризуйте рівні конкурентоспроможності потенціалу підприємства та наведіть приклади з вітчизняної практики.
11. Що таке «ключові чинники успіху» підприємства та за якими елементами вони класифікуються?
12. Порівняйте визначення понять «конкурентний статус», «конкурентоспроможність», «конкурентні переваги». Чи можна їх використовувати як ідентичні?

13. У чому полягає сутність методів стратегічного аналізу потенціалу підприємства: методу GE/McKinsey, методу SPACE-аналізу, методу аналізу GAP?

14. Яким чином розраховується показник «абсолютної конкурентної сили» підприємства?

15. У чому полягає сутність методу аналізу конкурентоспроможності 111-555?

16. Які елементи визначають блоково-модульну структуру потенціалу підприємства?

17. Охарактеризуйте функціональний підхід до структуризації потенціалу підприємства.

18. З'ясуйте сутність та охарактеризуйте значущість стратегічного потенціалу підприємства.

19. Дайте визначення поняття «конкурентоспроможність потенціалу підприємства».

20. Які методи застосовуються для оцінювання конкурентоспроможності потенціалу підприємства?

21. Наведіть інструментарій матричного методу для оцінки конкурентоспроможності потенціалу підприємства.

22. Наведіть інструментарій індикаторного методу для оцінки конкурентоспроможності потенціалу підприємства.

23. З яких етапів складається процес управління стратегічним потенціалом підприємства?

24. Дайте критичну оцінку відомих підходів до визначення конкурентоспроможності підприємства.

25. Назвіть переваги та недоліки відомих методів оцінювання конкурентоспроможності підприємства.

26. У чому полягає сутність конкурентних переваг? Наведіть приклади зовнішніх і внутрішніх переваг.

27. Що дає керівництву аналіз стратегічного потенціалу підприємства?

28. Чому потенціал підприємства потрібно діагностувати паралельно з діагностуванням життєвого циклу підприємства?

29. Чому за сучасних умов зростає значення вивчення маркетингового, інноваційного та організаційного складників у формуванні та розвитку потенціалу підприємства?

30. Який з підходів до формування потенціалу підприємства найбільш орієнтований на робітників та прояв їхніх здібностей? Чому цей підхід набуває особливої актуальності за сучасних умов господарювання?

31. Якою може бути реакція керівництва підприємства на впровадження нових технологічних розробок з боку конкурентів з метою захисту існуючої конкурентної позиції?

32. Охарактеризуйте чинники утримання конкурентної переваги за М. Портером. Наведіть приклади.

33. В чому полягають мета та завдання стратегічного аналізу конкурентоспроможності потенціалу підприємства?

34. Основу якого методу стратегічного аналізу становить аналіз впливу розробленої стратегії на прибутковість підприємства?

Література (1-3,5,6,7)

План проведення заняття:

I. Проведення попереднього контролю теоретичних знань, практичних умінь і навичок здобувачів вищої освіти по темі практичного заняття.

II. Порядок проведення основної частини заняття: постановка загальної проблеми та її обговорення за участю здобувачів вищої освіти, розв'язування питань різної складності з їх обговоренням, розв'язування контрольних тестових завдань.

Тестові завдання:

1. Перелік конкретних продуктів чи товарів у межах певного типу (виду) продукції називається:

- А) номенклатурою;
- Б) асортиментом;
- В) господарським портфелем;
- Г) ринковим сегментом.

2. Що не визначає маркетингова стратегія?

- А) канали розподілу товару;
- Б) канали розподілу ресурсів під товари;
- В) товарну і цінову політику;
- Г) заходи по забезпеченню конкурентної і корпоративної стратегії.

3. Що не відноситься до елементів фінансової стратегії?

- А) визначення граничних рівнів рентабельності продукції підприємства;
- Б) оцінка інвестиційних проектів;
- В) розподіл фінансових ресурсів між проектами і контроль за використанням;
- Г) прогнозування і коригування фінансових показників стратегічного плану.

4. Що не відноситься до завдань фінансової стратегії?

- А) розробка бюджетів закупок;
- Б) встановлення співвідношень між обсягами інвестування і обсягами дивідендів;
- В) розробка структури капіталу;
- Г) розробка структури виробництва.

5. Кадрова стратегія не розглядає питання:

- А) добору і розташування кадрів;

- Б) підготовки і перепідготовки кадрів;
- В) фінансування підготовки кадрів;
- Г) соціального захисту.

6. Загальна стратегія для розробки стратегії НДДКР передбачає:

- А) перехід до нової стратегічної технології;
- Б) вдосконалення і експлуатація існуючої технології;
- В) обидві відповіді правильні;
- Г) немає правильної відповіді.

Теми для рефератів:

1. Стратегічний потенціал та стадії життєвого циклу підприємства.
2. Порівняльна характеристика «традиційних» та стратегічних організаційних структур управління.
3. Організаційні структури управління як елемент виконання стратегій.
4. Переваги та недоліки фінансової самостійності стратегічних господарських центрів.

III. Порядок проведення заключної частини заняття.

Здійснити перевірку і оцінювання виконаних завдань. Підвести підсумок практичного заняття звернувши увагу на основні помилки при його виконанні.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 14

Тема №7 Організація стратегічного управління на підприємстві

Навчальна мета заняття: поглибити і розширити знання здобувачів вищої освіти про організацію стратегічного управління на підприємстві

Кількість годин - 2 години.

Місце проведення – навчальний кабінет.

Навчальні питання:

1. Особливості управлінської діяльності в системі стратегічного управління.
2. Фінансово-економічний механізм забезпечення стратегічного управління.
3. Організаційне забезпечення стратегічного управління.
4. Соціально-психологічне забезпечення стратегічного управління.
5. Керівництво процесами стратегічних змін.

Питання для здобувачів вищої освіти:

1. Які проблеми вирішують вітчизняні підприємства на етапі реалізації стратегії?

2. На вирішення яких основних завдань спрямовується процес реалізації стратегії?
3. Розкрийте сутність поняття «стратегічні зміни» та визначте їх типи.
4. Які стратегічні зміни передбачають удосконалення технології виробництва товарів?
5. Які основні елементи соціально-психологічного забезпечення стратегічного управління необхідно застосовувати на вітчизняних підприємствах?
6. Якими чинниками зумовлено здійснення радикальних стратегічних змін на підприємстві?
7. Які завдання необхідно вирішувати керівництву підприємства під час вибору нового типу організаційної структури управління?
8. Які методи управління змінами використовуються на вітчизняних підприємствах?
9. Яку структуру має програма управління стратегічними змінами на підприємстві? Охарактеризуйте основні етапи програми.
10. Розкрийте сутність поняття «фінансово-економічне забезпечення стратегічного управління».
11. Що є об'єктом та суб'єктом фінансово-економічного забезпечення стратегічного управління?
12. Для вирішення яких завдань на підприємствах створюються стратегічні фонди?
13. Охарактеризуйте поняття «центрів відповідальності підприємства».
14. Чи підвищується гнучкість системи управління в разі їх створення?
15. Охарактеризуйте взаємовплив стратегії та організаційної структури управління підприємством.
16. Які особливості мають стратегічні організаційні структури управління?
17. Для вирішення яких завдань на підприємствах створюється підсистема організаційного забезпечення стратегічного управління?
18. Охарактеризуйте термін «реакція організаційної структури управління»?
19. Які типи організаційної культури сприяють, а які – перешкоджають розробці та здійсненню системи стратегій в організації?
20. Охарактеризуйте причини та форми «опору змінам» в організації.
21. Що організаційно стримує впровадження стратегічного управління на підприємствах України?
22. Чи є зв'язок між змістом економічної стратегії та підсистемою фінансово-економічного забезпечення стратегічного управління?
23. Як впливають неформальні відносини у колективі на стратегічну діяльність в організації?
24. У чому полягає сутність соціально-психологічного забезпечення стратегічного управління?
25. Що є суб'єктом та об'єктом соціально-психологічного забезпечення стратегічного управління?

26. Охарактеризуйте сутність та механізм формування організаційної культури підприємства як об'єкту стратегічного управління.

Література (1-3,5,6,7)

План проведення заняття:

I. Проведення попереднього контролю теоретичних знань, практичних умінь і навичок здобувачів вищої освіти по темі практичного заняття.

II. Порядок проведення основної частини заняття: постановка загальної проблеми та її обговорення за участю здобувачів вищої освіти, розв'язування питань різної складності з їх обговоренням, розв'язування контрольних тестових завдань.

Тестові завдання для здобувачів вищої освіти:

1. Стратегія НДДКР стосується:

А) обґрунтування інноваційної ідеї підприємства про новий продукт (послугу);

Б) обґрунтування інноваційної ідеї підприємства про модернізацію традиційного продукту;

В) дві відповіді а і б правильні;

Г) немає правильної відповіді.

2. Фінансово-інвестиційна стратегія охоплює аспекти:

А) вибору джерел залучення коштів;

Б) термінів отримання і повернення кредитів;

В) встановлення пріоритетності використання коштів;

Г) усі відповіді правильні.

3. Використання підприємством за кордоном конкурентних переваг, отриманих на вітчизняному (внутрішньому) ринку – це:

А) ЗЕД;

Б) поліцентрична стратегія (стратегічна орієнтація) ЗЕД;

В) глобальна (інтеграційна) стратегія (стратегічна орієнтація) ЗЕД;

Г) дуалістична (інтерактивна) стратегія (стратегічна орієнтація) ЗЕД.

4. Стратегічна орієнтація, яка передбачає трактування світу або визначеного регіону як єдиного ринку – це:

А) етноцентрична (селективна) стратегія (стратегічна орієнтація) ЗЕД;

Б) поліцентрична стратегія (стратегічна орієнтація) ЗЕД;

В) глобальна (інтеграційна) стратегія (стратегічна орієнтація) ЗЕД;

Г) дуалістична (інтерактивна) стратегія (стратегічна орієнтація) ЗЕД.

5. Елементом (аспектом, субстратегією) функціональної стратегії ЗЕД підприємства є:

- А) рішення щодо (визначення, обрання) стратегічної орієнтації ЗЕД підприємства;
- Б) рішення щодо (вибір) стратегії розвитку (зміни) міжнародної позиції підприємства;
- В) рішення щодо (формування) стратегії виходу на міжнародний ринок;
- Г) всі відповіді правильні.

Теми для рефератів:

1. Система санкцій та заохочень під час виконання робіт за стратегічними програмами, проектами.
2. Критичний аналіз методів управління стратегічними змінами.
3. Роль лідера-стратега у впровадженні стратегій на підприємстві.
4. Роль мотивації у формуванні «стратегічної поведінки» на підприємстві.

III. Порядок проведення заключної частини заняття.

Здійснити перевірку і оцінювання виконаних завдань. Підвести підсумок практичного заняття звернувши увагу на основні помилки при його виконанні.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 15

Тема: Контрольна робота

Навчальна мета заняття: перевірити знання здобувачів вищої освіти по результатам вивчення дисципліни «Стратегічний менеджмент»

Кількість годин - 2 години.

Місце проведення – навчальний кабінет.

План проведення заняття:

- I. Проведення контрольної роботи
- II. Порядок проведення основної частини заняття: тестові та практичні завдання наведені у комплекті навчально-методичного забезпечення «Контрольні роботи»
- III. Порядок проведення заключної частини заняття. Здійснити перевірку і оцінювання виконаних завдань. Підвести підсумок практичного заняття звернувши увагу на основні помилки при його виконанні.

3. Рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернеті

Основна література:

1. Бабій Л. Конкуренція у міжнародному бізнесі: навчальний посібник / Л.Бабій. – К.: Університет економіки та права «КРОК», 2010. – 152 с.

2. Гіл, Ч. Міжнародний бізнес: Конкуренція на глобальному ринку / Ч. Гіл; Р.Ткачук. – К.: Вид-во Соломії Павличко "Основи", 2001. – 856 с.
3. Котлер Ф. Маркетинг менеджмент. Экспресс-курс. 2-е изд. / Ф. Котлер. [пер. с англ. под. ред. С.Г. Божук]. – СПб., 2006. – 464 с.
4. Пивоваров С.Э., Тарасевич Л.С., Майзель А.И. Международный менеджмент. – СПб: Питер, 2001. – 576 с.
5. Портер М. Конкурентная стратегия. Методика анализа отраслей и конкурентов, М.: Альпина Паблише, 2014. – 589 с..
6. Сіваченко І. Ю., КозакаЮ. Г., Логвінової Н. С. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємств: кредитно-модульний курс. Навчальний посібник.– К.: «Центр учбової літератури», 2009. – 300 с.

Допоміжна література:

7. Пастухова, В. В. Стратегічне управління підприємством: філософія, політика, ефективність [Текст] : монографія / В. В. Пастухова. – К. : КНТЕУ, 2002. – 302 с.
8. Смолін, І. В. Стратегічне планування розвитку організації [Текст] : монографія / І. В. Смолін. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2004. – 344 с.
9. Стратегічний менеджмент. [текст] навч. посіб. / За заг. ред. Бутка М. П. [М.П.Бутко, М.Ю. Дітковська, С.М.Задорожна та ін.] – К. : «Центр учбової літератури», 2016. – 376 с.
10. Тарнавська, Н. Стратегічний менеджмент: практикум [Текст] : навчальний посібник / Н. Тарнавська, О. Напора. – Тернопіль : Карт-бланш : К. : Кондор, 2008. – 287 с.
11. Федонін, О. С. Потенціал підприємства: формування та оцінка [Текст] : навч. посібник / О. С. Федонін, І. М. Рєпіна, О. І. Олексюк. – К. : КНЕУ, 2003. – 316 с.
12. Стратегічний менеджмент : методичні рекомендації до проведення ділової гри для студентів спеціальності 073 "Менеджмент" першого (бакалаврського) рівня [Електронний ресурс] / уклад. І. В. Шевченко, І. М. Геращенко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. – 45 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

13. https://shron1.chtyvo.org.ua/Butko_Mykola/Stratehichnyi_menedzhment.pdf- стратегічний менеджмент.
14. <http://www.caravela.kiev.ua/pages/view/189>– стратегічний менеджмент.
15. <http://www.tnu.in.ua/study/refs/d179/file1321154.html> - підручник стратегічний менеджмент.